Kabinet hoopt dat u het klimaatbeleid beetje vergeet

Posted on 8 juni 2019 by Syp Wynia

Ik heb het vaker gezegd: het klimaatbeleid van het kabinet-RutteDrie is gedoemd te stranden. Het kabinet lijdt aan overspannen pretenties, die het op ondemocratische wijze tegen hoge kosten wil doordrukken en dat ook nog zonder dat de kosteneffectiviteit voorop staat. Het klimaatbeleid heeft alle trekken van een onbetaalbare, monomane, irrationele missie. Mark Rutte houdt zijn kabinet dan ook in leven door het aftimmeren van het klimaatbeleid steeds maar weer uit te stellen. Dat lukt hem tot dusver nog, maar hoe lang?

De vraag is niet of het klimaatbeleid van RutteDrie strandt, maar wanneer. Daar horen we opmerkelijk weinig over. In de Tweede Kamer werd op 5 juni 2019 een debat gehouden over een geslaagde manoeuvre van premier Mark Rutte om in september 2018 een doorrekening van het Planbureau voor de Leefomgeving over Prinsjesdag heen te tillen, zodat hij er geen last van zou hebben tijdens de Algemene Beschouwingen in de Tweede Kamer. Wel zo interessant: Rutte was op het moment van dat debat al weer bezig zijn klimaatbeleid ergens over heen te tillen: over de zomer, deze keer. En misschien wel weer over Prinsjesdag.

Het laatste klimaatuitstel van Rutte werd afgekondigd in april. Het kabinet zou niet, zoals aangekondigd, eind april knopen doorhakken over het Klimaatakkoord dat onder leiding van Ed Nijpels bij elkaar was onderhandeld, maar pas in juni. Maar nu het juni is, is het opmerkelijk stil. Er is echter wel een conceptakkoord over de pensioenen, voor de somma van 4 miljard euro per jaar.

Kajsa Ollongren

Die 4 miljard van minister van Financiën Wopke Hoekstra voor het pensioenakkoord van D66-minister Wouter Koolmees kunnen alvast niet meer worden ingezet voor het gasverbod dat D66-minister Kajsa Ollongren aan het doordrukken is voor de woningen van Nederland. Terwijl Ollongren best wat miljarden kan gebruiken, want de financieringsmogelijkheden voor haar gasverbod zijn uitgeput. Ollongren kan immers geen garantie bieden voor lagere energierekeningen als de huizen van het

gas af zijn gesloten, waarmee er geen dekking is voor de hogere hypotheken die nodig zijn om de prijzige 'duurzame' ombouw van de huizen te betalen.

Klimaatkoploper

Het klimaatbeleid is als zodanig al de olifant in de kamer die Rutte graag over het hoofd ziet, maar de grootste olifant van allemaal is dat gasverbod. Het kabinet wil alle huizen en kantoren in 2050 van het gas af, nieuwbouw mag er nu al niet meer aan en bestaande bouw moet er al voor een fors deel in 2030 van af. Van de 8 miljoen woningen moesten er eerst 2 miljoen in 2030 van het gas af zijn, later werden het er 1,5 miljoen en als de somberste scenario's van het Planbureau van de Leefomgeving uitkomen worden het er niet meer dan 250.000. Het klimaat zal er niet onder lijden, maar het prestige van RutteDrie en vooral dat van D66-minister Ollongren wel. Het was immers vooral D66 dat de coalitie aanzette om klimaatkoploper van de wereld te worden.

Het gasverbod vergt een uitgave van naar schatting 500 miljard euro in dertig jaar, vooralsnog zonder dekking. Voor het klimaat helpt het niet. Ten eerste omdat 'de gebouwde omgeving' waar de woningen toe worden gerekend voor hooguit een tiende van de Nederlandse CO2-uitstoot zorgen. Maar veel meer: je kunt burgers wel van het gas af dwingen en bijvoorbeeld aan de stroom en de stekkerauto's dwingen, maar de stroom moet ergens vandaan komen. En die komt ook de komende decennia nog veelal uit elektriciteitscentrales, gestookt met gas – of erger met hout.

De absurditeit van het gasverbod werd – misschien geen toeval – uitgerekend deze maand juni geïllustreerd door een nieuwe campagne die het belang van gas onderstreept. Die campagne werd op 3 juni gelanceerd door GasTerra. En wat is GasTerra? Dat is een van de grootste gashandelaren van Europa en bovendien voor de helft in handen van de Nederlandse Staat (de rest is van Shell en Esso). Waar de Nederlandse staat aan de ene kant de burgers van het gas af wil dwingen, promoot de andere hand van de staat het gas.

En wat zegt GasTerra over de eigen campagne? 'Teveel Nederlanders hebben het gevoel gekregen dat gas iets is waar we zo snel mogelijk van af moeten. Dat is om te beginnen niet realistisch, maar ook uit het oogpunt van verduurzaming helemaal niet wenselijk. Omdat sentimenten zoals deze nochtans de besluitvorming beïnvloeden, is het nuttig om tegengas te geven. Dat doen we in deze campagne

door opnieuw de waarde van gas te onderstrepen.' Dat 'gas' hoeft trouwens geen 'aardgas' te zijn – 'groen gas' kan ook. Maar hoe dan ook is voor gas een gasaansluiting nodig en daar willen Rutte en Ollongren c.s. nu juist van af. Het semi-staatsbedrijf GasTerra voegt zich dus bij de aanwakkerende oppositie van het klimaatbeleid van RutteDrie, tegen het gasverbod in het bijzonder.

Warmtenetten

Nu is het gasbeleid bepaald niet de enige torenhoge olifant in de kamer van RutteDrie. Wat te denken van de warmtenetten? Nieuwsuur, het tv-programma van de publieke omroep (NOS en NTR) openbaarde recentelijk niet alleen Rutte's doorschuifoperatie van het klimaatbeleid bij Prinsjesdag vorig jaar, maar openbaarde voor de rest van Nederland ook een debacle met een warmtenet in Nijmegen. Daar ging een hele nieuwbouwwijk gedwongen aan een warmtenet, beheerd door Nuon, dat zich gedraagt zoals dat gebeurt met gedwongen winkelnering: prijzen opschroeven zoveel het kan. De Nijmeegse Rekenkamer was vernietigend.
Bekijk hier Nieuwsuur over de aanleg van warmtenet in Nijmegen

Het Nijmeegse voorbeeld geeft aan wat de helft van Nederland kan overkomen, want het idee is dat de helft van de woningen aan de warmtenetten moeten. De dwang is al erg, de monopolievorming is erg, dat veel voeding van de warmtenetten helemaal niet zo milieu- en klimaatvriendelijk is, is ook erg. Zoals het erg is dat RutteDrie Nederland tegen hoge kosten aan de stekkerauto wil en dat de miljardensubsidies vooral bij het rijkste deel van het land terecht komt.

Zoals het ook erg is dat burgers moeten betalen voor het onder de zeebodem werken van CO2 van fabrieken. En zoals het terecht is dat je stopt met de (Groningse) gaswinning als dat aardbevingen veroorzaakt, maar het geen pas geeft om als alternatief te leunen op aardwarmte, die eveneens aardbevingen kan veroorzaken. Etcetera, etcetera. Je hoeft werkelijk geen klimaatontkenner te zijn om de onzin van het Nederlandse klimaatbeleid te zien.

En dus is het helemaal niet zo gek, dat allerlei malligheid van het klimaatbeleid van RutteDrie al lang op gang is gebracht, maar dat het echte knopen doorhakken steeds maar weer wordt opgeschoven. Op het Binnenhof wordt niet uitgesloten dat het kabinet wacht tot de Tweede Kamer met reces is, voordat er besluiten worden

genomen – besluiten waar pakweg òf klimaatpartij D66 dan wel veel aanhang van VVD en CDA niet gelukkig van zal worden.

Als RutteDrie wacht tot de Kamer met reces gaat, worden er geen klimaatknopen doorgehakt voor vrijdag 5 juli 2019. Maar in een wijdere kring rond het Binnenhof wordt er al rekening mee gehouden dat het nog wel later kan worden. Oud-VVD-Kamerlid Ineke Dezentjé Hamming, nu lobbyïst van de metaalwerkgevers, liet namens haar bazen weten: 'Wij zouden het Klimaatakkoord nog graag deze maand [juni] zien, en dat het niet over het reces wordt getild.' Over het reces heen? Dan is het al weer bijna Prinsjesdag. En daar tilde Rutte, als bekend, ook eerder al graag de olifanten van het Klimaatbeleid over heen.